

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 33186-2023

Medewerker	:	Dorine Muller
Team	:	Beheer Openbare Ruimte
Datum	:	19 september 2023
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Beleidsplan Spelen 2024-2028, een integraal plan voor spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte</p> <p>☒ Beheerplan Spelen 2024-2028</p> <p>☒ Uitvoeringsplan Spelen 2024-2028</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering ☒ financieel</p> <p>☒ team Communicatie en Ondersteuning ☒ Geen actieve communicatie</p> <p>☒ anders, nl. Team BOR-Sander Schuurman, Merlijn Vos, Paul Terhorst, Team LO-Liese Sanders, Trijntje Tilstra, Team MO-Klaas Jan Ritzema, Milou Jager</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Beleid- en Beheerplan Spelen, een integraal plan voor spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om in te stemmen met het Beleidsplan Spelen 2024 - 2028, een integraal plan voor spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte.
2. In te stemmen met het opnemen in de kadernota 2025-2028 van een bedrag van € 5.716,00 extra per jaar voor inspectie en onderhoud van speeltoestellen en speelondergronden, inclusief de inspecties van speeltoestellen van derden.
3. In te stemmen met het opnemen een bedrag van € 434.616,00 in het MeerJarenInvesteringsProgramma (MJIP) voor vervanging van speeltoestellen en speelondergronden in de periode 2025-2028.
4. In te stemmen om de kapitaallasten van deze investering op te nemen in de Kadernota 2025-2028.
5. In te stemmen met het Beheerplan Spelen 2024-2028
6. In te stemmen met het Uitvoeringsplan Spelen 2024-2028

SAMENVATTING

Het Beleidsplan Zo Spelen wij in Olst-Wijhe is geëvalueerd. Aan de hand van diverse landelijk ontwikkelingen en lokale opgaven, zoals het Bestuursakkoord, het Gezond Actief Leven Akkoord, de aanpak van Klimaatadaptatie is een voorstel voor nieuw beleid voor spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte opgesteld. In de komende jaren werken we toe naar meer natuurlijke speelplaatsen, met minder traditionele speeltoestellen en meer natuurlijke speelaanleidingen, waar ook voldoende ruimte is om te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Volgens een recente veiligheidsinspectie van alle speeltoestellen zullen we in de komende vijf jaar veel speelruimte moeten vervangen. Dit doen we aan de hand van het nieuwe beleid. Omdat we eerder geen financiële middelen voor vervanging van speelruimte hebben gereserveerd, vragen we het college om de financiële middelen hiervoor op te nemen in het MJIP en deze integraal af te wegen in de Kadernota 2025-2028. Op basis van het nieuwe beleidsplan is een Beheerplan Spelen 2024-2028 en een Uitvoeringsplan 2024-2028 geschreven.

INLEIDING

In 2011 is het Beleidsplan **Zo Spelen wij in Olst-Wijhe** door de gemeenteraad vastgesteld. Het plan is in 2015 geëvalueerd.

Gelet op landelijke trends en ontwikkelingen op het gebied van spelen, bewegen en ontmoeten en lokale kaders en opgaven in relatie tot het gebruik en de inrichting van de openbare ruimte is het gewenst om het huidige speelruimtebeleid te evalueren en nieuw integraal beleid voor spelen, bewegen en ontmoeten op te stellen. Voor uw ligt dan ook het nieuwe Beleidsplan Spelen, een integraal plan voor spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte.

Daarnaast hebben we onlangs een externe veiligheidsinspectie op alle speelvoorzieningen laten uitvoeren. Op basis van deze inspectie hebben we een nieuw (financieel) meerjarenperspectief kunnen opstellen. Dit laat zien dat we de komende jaren een groot aantal speelvoorzieningen opnieuw moeten inrichten. Dit willen we doen aan de hand van het nieuwe beleid. Op basis van het meerjarenperspectief hebben we ook moeten constateren dat we hiervoor onvoldoende financiële middelen op de begroting hebben staan. In het verleden is er namelijk voor gekozen om de voorziening voor vervanging van speeltoestellen te schrappen. Om die reden vragen we uw college om voor de periode 2025-2028 de vervanging van een aantal speelvoorzieningen op te nemen in het MJIP (MeerJarenInvesteringsProgramma). Het gaat om een totaalbedrag van € 434.616,00 (dat is inclusief het bedrag wat al op de begroting staat) en de kapitaallasten van deze investering integraal af te wegen bij de Kadernota 2025-2028.

Volgens het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS2023) is het verplicht om een Beheerplan Spelen te hebben. Beheerafspraken waren eerder kort opgenomen in het Beleidsplan Spelen. In dit beheerplan worden afspraken gemaakt over onderhoud en inspecties van speelvoorzieningen. Bij het opstellen van het beheerplan hebben we een voorschot genomen op het nieuwe speelruimtebeleid en hebben we gebruik gemaakt van het eerder door uw college vastgestelde IBOR-plan 2023-2027. Het Beheerplan Spelen 2024-2028 laat zien dat we jaarlijks € 5.716,00 extra nodig hebben voor onderhoud en inspecties van speeltoestellen.

Tot slot is op basis van beide plannen een Uitvoeringsplan voor de periode 2024-2028 opgesteld.

BEOOGD RESULTAAT

Dat we in de openbare ruimte samen voldoende, uitdagende en veilige speel- en sportvoorzieningen realiseren, waar iedereen kan spelen en bewegen en elkaar kan ontmoeten, waarbij we rekening houden met onze natuurlijke omgeving en oplossingen bieden voor het veranderende klimaat.

KADER

- Warenwetbesluit Attractie – en Speeltoestellen 2023 (WAS2023)
- Omgevingsvisie Olst-Wijhe
- Bestuursakkoord 2023-2027
- Groenbeleidsplan 2006
- Beleidsplan Klimaatadaptatie
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- Sport- en Beweegakkoord Olst-Wijhe 2023-2026
- Integraal Jeugdbeleid Olst-Wijhe 2021
- Inclusieagenda Olst-Wijhe 2021-2022
- Participatiehandvest 2023

ARGUMENTEN

- Om tot nieuw beleid te komen hebben we eerst drie essentiële vragen beantwoord:
  - Waarom is er speelruimte in de openbare ruimte?
  - Voor wie is deze speelruimte bedoeld?
  - Hoe gaan we deze ruimte invullen?

- Daarna hebben we gekeken naar belangrijke landelijke en lokale kaders en opgaven met betrekking tot inrichting van de openbare ruimte, zoals de omgevingsvisie, het bestuursakkoord, het groenbeleidsplan, klimaatadaptatie, het GALA en Sportakkoord Olst-Wijhe, het Jeugdbeleid, de Inclusie-agenda en het Participatiehandvest.
- In het beleidsplan staat per kader/opgave wat belangrijk is in relatie tot spelen, bewegen en ontmoeten. Belangrijkste conclusie is dat we toe willen werken naar meer natuurlijke speelruimte, waar ook voldoende ruimte is om te sporten en bewegen en om elkaar te ontmoeten. We stappen geleidelijk aan af van traditionele speeltoestellen en gaan werken met natuurlijke speelaanleidingen. Daarnaast zullen we integraal rekening moeten houden met een zeer belangrijke opgave als klimaatadaptatie, waarbij we in de openbare ruimte oplossingen moeten vinden voor wateroverlast, hittestress en droogte.
- Speeltoestellen moeten volgens de WAS2023 ieder jaar gekeurd worden. Dit jaar hebben we een extern bureau gevraagd om een inspectie uit te voeren en om aan te geven wat de verwachte vervangingsjaren zijn. Op basis daarvan hebben zij een financieel meerjaren investeringsoverzicht opgesteld. Dit hebben we gelegd naast het MJIP en lopende grotere projecten en daarop aangepast. Deze investeringsplanning laat zien dat we de komende jaren een groot aantal speelvoorzieningen opnieuw moeten inrichten en dat daar extra geld voor nodig is.
- In het verleden, voor 2010, is ervoor gekozen om de voorziening voor speelvoorzieningen te schrappen. Om die reden is er voor vervanging in de komende jaren onvoldoende budget beschikbaar.
- In overleg met Team Bedrijfsvoering, subteam Financiën wordt de investering voor vervanging van speeltoestellen en speelondergronden op afschrijving te zetten. De afschrijvingstermijn is gesteld op 10 jaar.
- Volgens het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen is het verplicht om een Beheerplan Spelen te hebben.
- Om het nieuwe beleidsplan en het beheerplan uit te kunnen voeren is het goed om voor de komende jaren een Uitvoeringsplan voor beleid en beheer van speelvoorzieningen te hebben.

DRAAGVLAK

De beleidsmedewerkers op de betrokken taakvelden kunnen zich vinden in de integrale aanpak van het beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten. Inwoners en belanghebbenden worden bij de uitvoering betrokken bij de (her-)inrichting van speelvoorzieningen.

DUURZAAMHEID

- Inkopen van speeltoestellen en speelaanleidingen doen we bij leveranciers die duurzaamheid nastreven. Bij de laatste aanbesteding (2017) is gebleken dat bijna elke leverancier van speeltoestellen dit in hun verkoopvoorwaarden heeft staan.
- We streven naar circulair gebruik van materialen. Dit kunnen speeltoestellen zijn die van locatie kunnen wisselen, maar ook het gebruik van (natuurlijke) materialen die vrijkomen uit de kern of wijk die als speelaanleiding ingezet kunnen worden in een speelplek. Voorbeelden zijn: gekapte bomen of rioolbuizen.

RISICO'S (financieel/juridisch)

- Inflatie
De inflatie voor 2023 is op het moment van schrijven ongeveer 5%. We kunnen op dit moment niet voorzien wat het percentage voor de komende jaren zal zijn.
- WAS2023

Het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen is in 2023 vernieuwd. Nieuwe en gewijzigde artikelen moeten nog geïmplementeerd worden in de organisatie.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Om de financiële consequenties van het nieuwe beleid voor de komende jaren in beeld te kunnen brengen hebben we gebruik gemaakt van de conceptbegroting Olst-Wijhe 2024-2027 en van het door uw college vastgestelde IBOR-plan 2023 - 2027.

De financiële consequenties hebben alleen betrekking op onderhoud, inspecties en vervanging van speeltoestellen en speelondergronden. Als er maatregelen genomen moeten worden voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie, zoals het planten van bomen of maatregelen om water op te vangen, dan zullen deze kosten ten laste gebracht moeten worden van de daarvoor bestemde begrotingsposten of er zal extra budget aangevraagd moeten worden.

Onderhoud en inspecties

Voor onderhoud en inspecties is per jaar € 32.556 opgenomen in de begroting 2024-2027. Volgens de normbedragen in het IBOR plan hebben we de komende jaren € 38.880 nodig voor onderhoud en inspecties van speelvoorzieningen. Dit betekent een tekort van € 5.716,00.

Daarbij moet vermeld worden dat we tot nu toe ook inspecties uitvoeren op toestellen die niet ons eigendom zijn, maar in de meeste gevallen wel op gemeentegrond staan. Het gaat hierbij om speeltoestellen bij bso's en peuterwerk in Olst en Wijhe, bij buurt/dorpshuizen in Den Nul en Herxen, van IJsselbosch aan het Hemelrijk in Welsum, op sportcomplexen in Olst en Wijhe, bij scholen van De Mare in Welsum, Wijhe en Wesepe en de sporttoestellen langs de IJssel van Plaatselijk Belang Olst. Gelet op het feit dat deze toestellen meestal op gemeentegrond staan en openbaar toegankelijk zijn, vragen we het college op de inspectiekosten voor rekening van de gemeente te laten komen. Het gaat om € 608,00 per jaar. De kosten voor onderhoud blijven voor rekening van de eigenaar van de speel- en sporttoestellen.

We vragen uw college dan ook om in de Kadernota 2025-2028 een bedrag van € 5.716,00 extra per jaar op te nemen voor inspectie en onderhoud van speeltoestellen en speelondergronden, inclusief de inspecties van speeltoestellen van derden.

Zie onderstaande tabel voor nadere toelichting.

Onderhoud en Inspecties	Aantallen	Onderhoud obv fin.normen IBOR	Begroting 2024-2027	Extra nodig onderhoud/ inspecties per jaar
Speeltoestellen	334	€ 23.714		
Ondergrond m2 zand	4.313	€ 10.136		
Beheerprogramma en inspecties, gemeente		€ 4.422		
Inspecties, derden	76	€ 608		
		€ 38.272	€ 32.556	€ 5.716

Vervanging speelplekken

Voor vervanging van speeltoestellen die ons eigendom zijn staat € 37.827 per jaar in de conceptbegroting 2024 – 2027. Op basis van de laatste, externe, veiligheidsinspectie van de speeltoestellen in juli 2023 is een nieuwe meerjarige vervangingsinvesteringsplanning opgesteld. Deze planning is gelegd naast de planning van projecten in het MJIP en naast de planning van andere projecten zoals de herontwikkeling van oude schoollocaties, voor zover de planning hiervan op dit moment bekend is. Op basis daarvan is voor vervanging van speelplekken in de periode 2025-2028 in totaal € 568.240 nodig.

Echter, het nieuwe beleid voor spelen, bewegen en ontmoeten richt zich op natuurlijk spelen. Dit betekent dat er meer gekeken wordt naar spelen en bewegen in het groen en met natuurlijke materialen, dus dat er

minder ruimte zal zijn voor traditionele speeltoestellen, die zeer duur zijn. We verwachten dat het wat tijd vraagt om dit nieuwe beleid en de nieuwe werkwijze in te bedden in de samenleving. Om die reden zullen we per jaar cumulatief 10% minder budget ramen voor vervanging van speelplekken. Hierdoor is in totaal een bedrag van **€434.616** nodig in de periode 2025-2028. In de concept Begroting 2024-2027 is in totaal **€151.308** beschikbaar. Dit betekent dat er een extra budget van **€283.308** nodig is.

Zie onderstaande tabel ter toelichting:

Dekking / jaren	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal 2025-2028
Begroting 2024 - 2027	€ 37.827	€ 37.827	€ 37.827	€ 37.827	€ 37.827	€ 151.308
1-op-1 vervangen	€ 35.472	€ 149.809	€ 181.761	€ 123.770	€ 112.900	€ 568.240
Nieuwe Beleid 10%-40% korting per jaar 2025-2028	€35.472	€134.828	€145.409	€86.639	€67.740	€434.616
Extra per jaar	€ -2.355	€ 97.001	€ 107.582	€ 48.812	€ 29.913	€ 283.308

Omdat de investeringen in nieuw speelmateriaal, inclusief voorbereiding en plaatsingskosten, moeten worden afgeschreven in 10 jaar. Voorstel is om de investeringen onderdeel te laten zijn van het MJIP (MeerJarenInvesteringsProgramma) en de extra financiële inzet af te wegen bij kadernota 2025-2028. De (verplichte) keuze voor afschrijving betekent dat de kosten langzaam zullen ingroeien. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de kapitaallasten weer.

Investering/jaren	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal 2025-2028
Nieuw Beleid 10%-40% korting per jaar 2025-2028	€35.472	€134.828	€145.409	€86.639	€67.740	€434.616
kapitaallasten		€ 4.079	€ 19.531	€ 35.998	€ 45.487	

De planning voor herinrichting speelvoorzieningen leest u in het Uitvoeringsplan 2024 – 2028. Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden dat de planning van een aantal projecten, waaraan de herinrichting van een speelplek gekoppeld is aan andere projecten, nog kan wijzigen. Per jaar wordt een herziene uitvoeringsplanning opgesteld, waarbij de uitvoeringskosten binnen de beschikbare middelen voor de periode 2025-2028 moeten vallen.

AANPAK/UITVOERING

Het nieuwe Beleidsplan Spelen, een integraal plan voor spelen, bewegen en ontmoeten, moet door ge gemeenteraad worden vastgesteld.

Om het nieuwe Beleidsplan Spelen daadwerkelijk te kunnen uitvoeren zullen er extra financiële middelen beschikbaar moeten komen. Hierover zal bij de Kadernota 2025-2028 een besluit genomen moeten worden.

Het Beheerplan Spelen kan voor 2024, met de huidige beschikbare middelen voor onderhoud en inspecties, worden uitgevoerd. Voor de periode 2025-2028 zal eerst een besluit genomen moeten worden bij de Kadernota 2025-2028.

Het Uitvoeringsplan 2024-2028 wordt na uw besluit voor het jaar 2024 in uitvoering genomen. De periode 2025 en verder volgt na vaststelling van de Kadernota 2025-2028.